

ROmagazine, 27-02-24

Netwerkkorruptie draait door bij BNN/Vara

Friso de Zeeuw

Netwerksturing vormt een vast onderdeel van mijn inleidingen over gebiedsontwikkeling. Netwerksturing functioneert naast - en niet in de plaats van - de formele, hiërarchische sturing, met de daarbij behorende ‘checks and balances’.

Om in gebiedsontwikkeling wat voor elkaar te krijgen, is een veelzijdig netwerk van relaties onmisbaar. Benutten van informele contacten, iets in de versnelling kunnen zetten, inspelen op emoties, lobbyen en iemand wat gunnen; dit alles behoort tot het repertoire van netwerksturing.

Netwerksturing wint terrein en daarmee dringt de vraag zich op wanneer het overgaat in maatschappelijk schadelijke *netwerkkorruptie*.

Op zoek naar informatie, stuitte ik op publicaties van BNN/Vara, die hier veel aandacht aan schenkt. Aan het woord komt [Willeke Slingeland](#), lector Weerbare Democratie aan de Saxion Hogeschool in Enschede. Zij vereenzelvigd netwerksturing direct met netwerkkorruptie.

Logisch dat zij de vrijspraak betreurt van een succesvolle netwerkbestuurder bij uitstek, Richard de Mos, de aanvoerder van de grootste politieke groepering in Den Haag. De Nederlandse wetgeving zou tekortschieten, ‘anders was de zaak tegen hem wel gelukt’.

Slingeland noemt ook de Toeslagenaffaire een voorbeeld van netwerkkorruptie. Een onjuiste classificatie, want op die manier kun je alles wat er misgaat in het openbaar bestuur bestempelen als netwerkkorruptie. Verder verwijst Slingeland naar de tv-serie [‘Opstandelingen’](#) die zichtbaar zou maken dat netwerkkorruptie vooral in de lokale politiek voorkomt.

Sophie Hilbrand en Hetty Hafkamp

Ik heb een aantal afleveringen waarvan ik de omstandigheden ken, teruggekeken. Het begint al bij de eerste aflevering in 2019 over de gemeente Bergen (NH) waarin Sophie Hilbrand ‘op onderzoek gaat’. Zij hijst rancuneuze burgers op het schild en schildert op stuitende wijze de toenmalige burgemeester, [Hetty Hafkamp](#), af als heks.

In de uitzending over de Vechtplassen gaat het om nimby. Protesterende bewoners willen geen vaarroute langs hun perceel. In Zaandam kiest Sophie bij een burenruzie partij voor een procesverslaafde familie die de gemeenteraad tot wanhoop drijft.

In Arnhem gaat het om een dramatisch verpakte, maar in wezen eenvoudige nimby-kwestie. In ‘wespennest’ Bloemendaal geeft Sophie alle ruimte aan een van de vele luxe zeurkousen die deze gemeente bevolken en die elkaar met indrukwekkend fanatisme bestrijden.

Het programma Opstandelingen wijst inderdaad op netwerkcorruptie. Maar dan van welbespraakte Boze Burgers die hun weg weten te vinden naar BNN/Vara. Zij krijgen een reportage op maat geserveerd die met onderzoeksjournalistiek niets te maken heeft en consequent lokale bestuurders in een kwaad daglicht stelt.

BNN/Vara netwerk-corrupt

Datzelfde BNN/Vara weigerde in 2022 hooghartig elke vorm van rectificatie na de leugens van [Tim Hofman](#) over vermeende grondspeculatie. Ik zou zo'n houding willen aanduiden met netwerkcorruptie.

En bij datzelfde BNN/Vara blijken van alle publieke omroepen de werkomstandigheden het meest verziekt, zo valt uit het rapport van de [Commissie Van Rijn](#) over misstanden bij de omroep te distilleren. Vriendjespolitiek en dus netwerkcorruptie in optima forma.

Resteren twee vragen. Welke organisatie bakt ze nog bruiner dan BNN/Vara als we het over hypocrisie hebben? En welke wetenschapper kan wel netwerkcorruptie van netwerksturing onderscheiden?